

**Kendi uygulama şartlarında doğru yöntemlerle analiz edilmesi gerektiğinden, taraflarca anlaşmaya varılarak oluşturulan, idaresince tasdik edilerek uygulamaya konulan ve ödemeleri de buna göre gerçekleştirilen bahse konu imalatın analizinde yer alan değerler; analizin düzenlenmesi safhasında ve gerçekleştirilen imalatın özelliğine göre taraflarca anlaşmaya varılarak tespit edilmiş olduğundan yeni fiyat yapılmasına gerek duyulmadığı**

T.C.

BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI

## Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : ... barajı yeni birim fiyatları

Karar No : 2006/57

Karar Tarihi : 06/09/2006

### YÜKSEK FEN KURULU KARARI

- GİRİŞ ... Belediye Başkanlığı Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, ... sayılı yazıları ile, ... Su Temin Projesi kapsamında 2005 yılında akdedilmiş sözleşme ile yapım çalışmaları devam eden ... Barajında “Memba batardosu önüne yüksek basınçlı alüvyon enjeksiyon yöntemi ile geçirimsizlik perdesi imalatı” yaptırıldığı, bu imalat için yeni birim fiyat oluşturulduğu ancak, bu fiyatlara itiraz olduğundan bahisle, bu konuda görüşümüze başvurmuştur.
- II- KONU İdaresince; işe ait teklif birim fiyatlı sözleşmede öngörülmeyen bu imalatın fiyatının tespiti için sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin (YİĞŞ) 23. maddesi uyarınca, Bakanlığımızca hazırlanmış bulunan 16.073 , 16.073/1 ,2 poz nolu analizlerden faydalanıldığı ve “Poz no: KBF 6ZEL-2 Yüksek Basınçlı Alüvyon Enjeksiyon Deliği Açılması, Poz no: KBF 6ZEL-3 Yüksek Basınçlı Alüvyon Enjeksiyonu Yapılması, Poz no: KBF 6ZEL-4 çimento temini ve nakliyesi” yeni birim fiyatlarının idaresince ve yüklenici ile birlikte oluşturularak onaylandığı ve 6 nolu hakediş ile bedellerinin ödendiği, Ancak yüklenicinin daha sonra, yeni fiyatların oluşturulmasında dikkate alınan Bayındırlık Bakanlığı fiyat analizlerinin Yüksek Basınçlı alüvyon enjeksiyonu deliği delinmesi delgi ve enjeksiyonu işlerini tam olarak kapsamadığı, enjeksiyon ve delgi işleri ödemesinde, delinen formasyonun yarattığı güçlük derecesi, delik çapı, delik derinliği ve konumuna bağlı olarak oluşturulmuş olan DSİ birim

fiyatlarının esas alınmasının uygulamada yapılan işi doğru kapsayacağı kanaatinde olduklarını belirterek, “Yüksek Basınçlı Enjeksiyon Yapılması İçin Sondaj Kuyuları Açılmasına İlişkin Klas Tutanağı” ile ödemeye esas alınacak DSİ pozları tespit edilmiş iken 6 nolu hakedişte Bayındırlık Bakanlığı pozları ve bu pozlardan türetilmiş, yöntemi ve içeriği açısından imalatlarına uymayan fiyatlar kullanılarak hazırlanan fiyat tutanağının imza altına alındığı, ancak söz konusu tutanağa konuya ilişkin çeşitli zamanlarda yapmış oldukları itirazlarına rağmen konunun çözülmediği, idare ile aralarındaki ilişkilerinin zedelenmemesi açısından konunun iyi niyet çerçevesi içerisinde çözümlenebileceğini düşünerek itiraz şerhi koymadıkları, bahse konu Klas Tutanağı çerçevesinde yapılan imalatların incelenerek mağduriyetlerinin giderilmesi ve yeni birim fiyatların bu açıklamalar doğrultusunda düzeltilmesinin talep edildiği, Yükleniciye verilen cevapta; isin kontrollüğünü üstlenmiş olan DSİ Genel Müdürlüğüne bu konunun sorulduğu, Jet grouting uygulaması ile ilgili olarak DSİ’de analiz ve birim fiyatının bulunmadığının bildirildiği, YİĞŞ’nde belirtilen hükümlere uyulması gerektiği ve şartnamenin 23. maddesi doğrultusunda düzenlenen, Yüksek Basınçlı Alüvyon Enjeksiyon Yöntemi İle Geçirimsizlik Perdesi Yapılması imalatına ait analizin herhangi bir itiraz olmadan karşılıklı imzalanarak onaylandığı, ödemesinin yapıldığı ve herhangi bir yanlışlığın bulunmadığını, birim fiyat tespitine yardımcı olacak zemin cinslerinin ve oranlarının belirlenmesi amacıyla Klas Komisyonunca düzenlenen Klas Tutanağında belirtilen poz numaralarının ödemede esas teşkil etmeyeceği belirtildiğinden bahisle; Yüklenici firmanın sonradan yapmış olduğu itirazlarının yerinde olup olmadığı, idarece yapılan işlemlerin uygun olup olmadığı, uygun değilse fiyat tespitinin ne şekilde yapılacağı ve fiyatının ne olacağı hususunda görüşlerimizin bildirilmesi istenilmektedir.

- III- İNCELEME Konu, ilgi yazı ve ekleri çerçevesinde incelenmiştir. Öncelikle; bahse konu 16.072 ve 16.073 nolu “Her uzunlukta, her çapta ve her açıda jet grouting kolonu enjeksiyon deliği açılması” pozlarının; DSİ birim fiyatlarında yer alan 7828,7829,7830,7831,7832,7833,7834 ve 7835 nolu “Her türlü formasyonda karotlu/karotsuz enjeksiyon deliğinin açılması” pozları ile birebir ilgisinin olmadığı, adından da anlaşılacağı üzere sadece jet grouting kolonu teşkili imalatında enjeksiyon deliği açılması için zemin SPT değerlerine göre kullanılması gerektiği bilinmelidir. Teknik olarak projelendirilebilir ve uygulanabilir boyutta, düşey ekseninde bir jet grouting kolon teşkili için ihtiyaç olunan enjeksiyon deliğinin; uzunluk, çap ve açısının minimum ve maksimum hangi sınır değerlerinde olabileceğinin analizi doğru yapılmalıdır. Uygulanan ekipman teknolojisi incelendiğinde, analizde yer alan makinenin, kolon teşkili için öngörülebilecek sınır değerlerine göre, her uzunlukta, her çapta ve her açıda delik açabilme yeteneğine sahip olduğu görülecektir. Bilindiği üzere bu kolonlar, zemin taşıma gücünü arttırmak üzere zemin cinsine ve şartlarına bağlı olarak yüksek basınçla, sadece çimento şerbetinin (Single-Phased method), çimento şerbeti ve basınçlı havanın (Double-Phased method) veya çimento şerbeti, basınçlı hava ve suyun (Triple-Phased method), mevcut zeminin içerisine döner başlık vasıtasıyla ayrı ayrı püskürtülmesiyle teşkil edilebilmektedir. Zemin cinsine bağlı olarak imalat zorlaşmakta olup bu müşkülât, SPT değerlerine göre (10 dan büyük veya küçük zeminler) birim fiyatlara yansıtılmıştır. 16.072/1-2, 16.073/1-2 poz nolu jet grouting kolonu imalatları uygulama tekniği gereği dairesel bir kesitte teşkil edilebilmektedir. Uygulamada da, istenilen zemin emniyetine istinaden, zemin formasyonu ve şartlarına göre hesapla bulunan kolon çapı ve sayısına bağlı olarak projelendirilmekte ve yerinde imal edilen örneklerle göre istenilen

kesitteki kolonun teşkili için kesin yapım karan verilmektedir. Bu imalatın, diğer enjeksiyon imalatları gibi kullanılan karışımdaki çimentonun ayrı mütalaa edilerek ölçümlendirilmesi ve analizlerin bu doğrultuda yapılması yanlış olacaktır. Yeni birim fiyatı yapılmak istenilen imalat, baraj in memba batardosu altında 0+270 -0+350 metreler arasında yer alan iri bloklardan müteşekkil geçirimli alüvyonun “yüksek basınçlı alüvyon enjenksiyonu” yöntemi ile geçirimsiz hale getirilmesi imalatı olup, yaklaşık 25-30 metre yüksekliğinde bir geçirimsizlik perdesi oluşturulması amaçlanmıştır. İstenilen geçirimsizliği sağlayacak farklı imalat teknikleri ve yöntemlerinin varlığı bilinmekte olup, alternatiflerin idaresince araştırıldığı ve karşılaştırmalı teknik rapora dayalı olarak uygulanan yöntemin seçildiği varsayılmaktadır. Yeni birim fiyatların oluşturulmasında idaresince uygulanan usül değerlendirildiğinde; Bahse konu imalata ait onaylı yeni fiyat tutanağı yapılırken, YİĞŞ’nin “Sözleşmede bulunmayan işlerin birim fiyatının tespiti” başlıklı 23 üncü maddesinde yer alan, yeni birim fiyatın tespitinde öncelik sırasına göre kullanılacak analiz ve rayiçlerinden; İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizler ve rayiçlerin kullanılmaya çalışıldığı görülmektedir. Yüklenicinin ihalede verdiği teklif cetvelinde; bahse konu geçirimsiz perdenin fiyatının kıyaslanarak bulunmasında mesnet alınması gereken, “Poz no: KBF.E/1 Barajlarda her cins klastaki zeminlerde karotlu ve karotsuz enjeksiyon deliği açılması” ile “Poz no: KBF.E/3 Barajlarda kapak, perde, perde bağlantı enjeksiyonu yapılması” iş kalemlerine ait teklif fiyatları ve bunların teklif analizlerinde de fiyat bileşenleri bulunmaktadır, Bu teklif fiyatlarının dayanağı olarak da; “Sondaj ve Enjeksiyon Teknik Şartnamesi” ile “Su ve Temel Sondaj Kuyuları İnşaatına ait Teknik Şartname-Enjeksiyon Talimatı” esaslarının,

sözleşme ekinde yer aldığı, Yeni fiyat tutanağı incelendiğinde ise, diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizlerden olduğu kabulüyle Bakanlığımızca yayınlanan 16.073, 16.073/1 ve 16.073/2 poz nolu jet grouting kolonu enjeksiyon deliği açılması ve 0 60 ve 080 cm çapında jet grouting kolonu imalatı yapılmasına ait analizlerden faydalandığı görülmektedir. Yeni fiyat tespitinde, önceliklerin dikkate alınması önemli olup, bunun yanında önemli bulunan diğer bir husus fiilen yerinde yaptırılan imalatın teknik uygulama şartlarını tarif eden bir fiyat tutanağı ve analizinin taraflarca ortaya konulması ve buna göre yeni fiyatın oluşturulmasının sözleşme gereği olduğudur, Yani; yeni fiyatların, fiilen yerinde yaptırılan imalatın teknik uygulama şartlarını karşılayan bir analizle oluşturulması gerekmektedir. Bakanlığımız birim fiyat analizlerini, tarif ve şartlarını, fiilen yerinde yapılan imalatla kıyas ederek yeni fiyatı buna dayandırmak ve sonrada; bunun yapılan imalatın tam karşılığı olmadığını iddia etmek anlaşılır bulunmamıştır.

- IV- KARAR Her yeni fiyatın yeni bir sözleşme hükmünde olduğu ve dolayısıyla, her yeni imalatın kendi uygulama şartlarında doğru yöntemlerle analiz edilmesi gerektiğinden, taraflarca anlaşmaya varılarak oluşturulan, idaresince tasdik edilerek uygulamaya konulan ve ödemeleri de buna göre gerçekleştirilen bahse konu imalatın analizinde yer alan değerler; analizin düzenlenmesi safhasında ve gerçekleştirilen imalatın özelliğine göre taraflarca anlaşmaya varılarak tespit edilmiş olduğundan yeni fiyat yapılmasına gerek duyulmadığına, Kurulumuzun 06.09.2006 tarihli oturumunda oy birliği ile karar verilmiştir.

